

Pealinnateataja

Ilmub iga kolmapäeva ja laupäeva hommikul

TOIMETUS JA TALITUS: Tallinnas, Harju tän. nr. 45.
Avatud kl. 9-st kuni kl. 2-ni p. l. Telefon 427-50.
Väljaandja: Tallinna Majaomanikkude Selts. Trükikoja
telefon 450-67.

TELLIMISE HIND:
Tallinna Majaomanikkude Seltsi liikmeile:
1 aastaks 3 kr., 1/2 aastaks 1.60 kr., 3 kuuks 0.90 kr.,
1 kuuks 0.35 krooni koos postikuludega.

Teistele tellijatele:
1 aastaks 4.50 kr., 1/2 aastaks 2.50 kr., 3 kuuks 1.35 kr.,
1 kuuks 0.50 kr. koos postikuludega.
Kuulutused: kuulutusküljel 5 s, tekstis 8 s, tekstis
10 senti mm veeru laiuses.

Nr. 56 (523)

Laupäeval, 23. juulil 1938.

6. aastakäik

Kohale jõudnud uus saadeti



Celotex
isoleer- ja ehitusplaate
kõigis mõõtudes

A. & P. MIETENS
TALLINN, Merepuiestee 15
Telef. 306-46 & 305-00



Tänavuse ehitushooaja ülevaade

Ehitustegemus ülemaalises ulatuses areneb
normaalsetes radades

Tänavune ehitushooaeg on jõudnud areneda oma täide hoogu ning on võimalik saada esimest ülemaadet selle jeniusest ulatusest ning kujunemiseft käesoleval aastal. Kogusime wasta-waid andmeid teedeministeeriumi ehitustalituse ja Tallinna linna ehitus-otakonna ehitusala juhtidelt, mille põhjal saame tänavusest ehitustege-wusest järgneva pildi.

Ehitustöö hoogne maal, prowintsi-linnades — wäitne.

Ehitustegemus algas käesolewal aastal ülemaaliselt mõrlemisi wara-kult, olles elawas staadiumis juba aprillikuus. Ehitusmaterjalide ladudel on tänapuise aprillikuu läbimüügid olnud juuremad kui mõõdunud aastal mais. Sellist warast ehitushooaja algust joo-dustajid ilmad, mis läffid warakult joojats.

Konjunktuur aasta alul oli kahlane. Ehitusmaterjalide turg eelmisel hoo-aegadel oli olnud waga köitum. Köif ehitustarbed, ehituspuid, ehitustiwid, raud, lubi j. m., köufid hinnas. Paljud ehitustettewõtjad olid töötanud tahju-ga, olles mõtnud oma kätte ehitusi odamamalt, kui neid nüüd ehitustar-wete tallinewase hindade juures juu-deft teostada. Kuid tendents näis nü-jugune, et pooleliolewaid ehitusi püüti jiiiski lõpetada.

Tänamu temadel aga oluford ehi-tusmaterjalide turul järsku muutus. Nõudmine ehitusmaterjalile suurenes; wõeti kääle ka uusi ehitusi. Ning se-niste andmete järgi oletades ehitus-tegemus ülemaalises ula-tuses on tänamu jeni kuju-nenud täiesti normaalsetes

radades. Raste on finnitada, kas ta elaruselt ületab eelmisi aastaid, kuid wõib arwata, et see ei jää ka wähemaks.

Mida ehitatakse maal?

Kõigepealt rohkesti awalikke ehitusi: jelfsimaju, wallamaju, uusi toolihoo-neid. Edasi on kääil mitmete suurte jil-dade ehitused. Püstitatakse ka uusi elu-maju, rohkem aga tarjalauu, millede ehitamisel jilmapaißwalt eelistatakse tulekindlat ehitusmaterjali. Prowintsi-linnades ehitustegemuse juhtes pole määgata elarus; ehitatakse üßfituid awalikke ehitusi ja wäheßeid eramaju.



Hoogjalt teostatatakse aga mitmesuguseid parandustöid.

Tallinna ehitustegemuse peahoog langeb jügiße.

Ehitustegemuse alguse kohta Tallin-nas wõib üfelda umbes jama. On fin-nitafud ja finnitamisel terwe rida juurte ehituste projekte, nii Narwa mnt., Politseiaial, Pärnu mnt. j. m. Reaalselt kõneldatakse ka mitmetest ehi-tustawatßustest. Ehitajad kaebamad aga, et wiimajel ajal

juuremate ehitusprojektide finnitamine on waga aegandudem

ja fülifas toiming, ning juba jellestõftu mitmete ehituste alustamine wiibib. Samuti jeißab paljude uute ehituste alustamine teatud rajoones fruntide piiride ümberforraldamise faga, mida

Tapeete

Fr. Martinson

uudismustreid moodsamas vali-kus parimaist wabrikuist soowitab
Tallinn, Tartu mnt 1, kõnetr. 314-00

aga ei wiida läbi enne üldise ehitus-seaduse ilmunist. Igatahes nii ehitajate kui ka ehitus-tegemuse juhtide üldine arwamine on, et ehitustegemuse praegune ulatus Tallinnas ei jää püßima, waid jügiße-poolle kahlemata elarusneb.

Ehitusmaterjalide ja ehitustööliste turu mõjutused.

Millisel määral ehitustegemuse ku-junemine wõib oleneda oluforrast ehi-tusmaterjalide ja ehitustööliste turul?

Näib, et need tegurid ei kujune ehi-tustegemusele tänamu olulijelt talista-waiks. Ehitusmaterjali juhtes oluford on raskem, kuid linnades jeda jiißti on laada, wälja arwatud waff ehitus-tiwid, kuna riiklike tehaste tiwid ei jõua jia wabamüügile. Pahe on müi-dugi jee, et ehitusmaterjali tuleb mu-ressjeda mitmendajst kääst, mis jelle hinna teeb kallimaks, kuid ehitajad on jellega jeni kui parafamatufega pida-mud leppima.

Samuti ei tee juurt muret ehitus-tööliste jaaamise küßimus. Kuna ehitus-tegemuse hoog juba mitme aasta tes-tes pole raugenud, on jellele tööpõllule tagaji tulnud köif ostustöölijed, kes tagajilöögi aegadel jiidudud müudele tööaladele. Ehitustöö, tüigi hooajaföö, on hästi tafufaw ja wõimaldab juwi-jeß teenistufest elatumist ka talwel. Samuti on annud uusi ostustööliji mitu aastat järjeß forraldatud ehitus-alalijed kufufed. Muidugi on mitmele tööalale funginud, konjunkturi tafu-tades, „wusjerid“; kuid ehitustöö juu-res maffab põhimöte — töö tiidab te-gijaf — ja paari fafje järele jeejugas-

Enne kui ostate tapeteid,

tutvuge

O.Ü. „Uus Maja“

valikurikka tapetilaoga.

Majaomanikele eriti soodsad hinnad.
Ostjatele kauba kohaletoimetamine
O.Ü. „Uus Maja“, Estonia pst. 25
Tel. 461-39

tel ostamatufel töölistel on juba raste tööd leida.

Ehitustegemuse juhtimine organi-jeerimijel.

Uheks täßßamaks küßimufest ehi-tustegemuse forraldamijel on wiima-jeil aastail olnud ehitustegemuse juhti-mise ümberforraldamine.

Ehitustegemuse juhtimijests üleriit-litus ulatufes on nüüd loodud teede-ministeeriumi juure ehitustalitus, kuna ehitustegemuse üldise jiißide ja juundade wäljaföötajats organiks on rahwuslik ehituskomitee ühes jelle juure loodud ehitusnõufoguga.

Wiimaste täßßamaks küßimufests uue ehitusseaduse wäljaföötamise for-ral on

tee leidmine ehitustegemuse jstabilijeerimijests.

See tee loodetakse leida pitemaajalije riiklike ehituste fawa koosfamisjega. Sarnase plaani järgi on wõimalit ehi-tustegemuse endise hoo jällitamisjests ofsefohe ajuda teostama riiklike ehituji juuremal määral eraehitustegemuse waibudes; wiimase elarusnedes riiklit algatus fömbufß wastawalt tagaji.

Majaomanike sünnipäewi

Mittas, Hans	24. juulil, 1857. a.
Hamburg, Julie	„ 1876. a.
Tõnise, Johann	25. juulil, 1872. a.
Tammis, Richard	„ 1893. a.
Salaf, Saan	„ 1875. a.
Kuulman, Marie	„ 1863. a.
Rolf, Madis	„ 1894. a.
Tallinna Majaomanikkude Seltsi ju-hatusliige. Arhitekt, ehitustette-wõtja Tallinnas.	
Pinnas, Jaan	26. juulil, 1874. a.
Lomew, Wasjili	„ 1877. a.
Lind, August	27. juulil, 1885. a.
Gamp, Gustaw	„ 1873. a.
Samlas, Mihkel	„ 1857. a.
Riist, Oskar	„ 1890. a.
Haarmann, Joonas	„ 1887. a.
Tall. Majaomanikkude Seltsi laua-aegne juhatusliige. Advokaat Tal-linnas.	

Tehnikumi hoonele rajatakse alusmüüre

Pärnu mnt. ja Siirwalaia tänawa nurgale ehitatawa tehnikumi hoone alusmüüride rajamisjega on tehtud algust. Nagu esialgjeß waatufest jell-gub, töötab hoone kujuneda eraforßjeß juurefs ja imposantjests.

Alfred Pork'i

masspõrandate

valamise tööstus

Köie 11—5, tel. 413-69,

Teeb asbestmassiga põrandate katmise töid kogu Eestis

Maalritöötuba

U. SIKKA

Uus tän. 28, tel. 467-24

Teeb igasuguseid maalritöid

KLAASIB EHTUSI

Asjatundlikult ja kiirelt

klaasi eriäri

A/S. „Frankonia“

Oma peegli- ja klaasilihvimise töökojad
Narwa mnt. 13. Tel. 312-21; 314-18; 303-97

Tallinna põllumajanduse
Näitus
3., 4. ja 5.
SEPT. 1938.

Kas wajame wäikekortereid ja millisel määral?

Milliga on õigustatud ühiskondliku treididi rafendamine ehitustegewusse?

Tänavu on eriti aktuaalseks saanud wäikekorteri probleemi lahendamine pealinnas. Selle küsimuse algatajaini näeme töölises kui ka eraelanike kodade, kellede poolt üles tõstetud küsimused on leidnud käsitlemist ka mitmes ajalehes. Peale märgitud kodade on wäikekorteri ehitamise küsimust puudutatud ilgei omavalitsuses ja riigiasutustes. Kõigist neist sõnamõtteidest ja mõtte- wahetustest ilmneb, et lähemas tule- wikus on tarwitusel sel alal abuda reaalsest sammude teostamisega.

Wäikekorteri ehitamise waja- duse põhjendatakse sellega, et meie eraalga- tuslik ehitustegewus ei jõudwat rah- huldada korteritõudmist. Olemas- moodapääsematu riigi ja omavalitsuse wäheleasumine korteritõudmise lahenda- misel. Seejuures tuuakse eeskujuks sõjalisel ajal maade pealinnade — Stok- holmi ja Wiini ehituspoliitikat, kus teatavasti omavalitsuste summadega püstitati massiliselt üüritajarmuid. Samuti wihjatakse ka kõrgetele üüri- hindadele, millede normeerimist loo- detakse arwutuste wäikekorteri ehitami- sega.

Ruidas areneb ehitustegewus?

Maadeldes lähemalt meie senise ehi- tustegewuse tulemust, peab ütleva, et eraalgatuslik ehitustegewus on are- nenud küllaltki intensiivselt. Korteri- juurekajad, wõrreldes elanike juure- kaswuga, on fundumalt juurem. Nii walmis näitets läinud aastal Tallin- nas 147 1-toalist, 544 kahekoalist ja 277 3-toalist korterit. Enam kui kolme- toa- lise korteri juurekajad on wäiksem, kuna nende järele ka tarwidus on hoo- pis wähen. Kõikumõttes oli läinud aasta korteri juurekajad 1065, mil- lisele arwule liandunud veel ümber- ehitused, kus juurematest korteritest

moodustati wahasteinte abil wähe- maid. Umbes samane on olnud korte- ri juurekajad ka paaril wiimajel aastal.

Maadeldes meie korterituru seis- torda lähemalt, peab ütleva, et täiel määral põhjendatult on wäljendused korteritõudmist ja palwed riikli- kuse taastamiseks wäikekorteri ehitami- sel. Eraalgatus on küllalt wõimas sammuna taaja korteritõudmise rahuldamisega.

Majaomanike endi ja lähedalseis- walt ringkonnist kuulud küll wäi- kekorteri nõudmisest, kuid mingil juhul korteritõudmist. Wiimane on wäl- jendus, mis pole kuidagi paikapidaw, waid meie oludes juba ajalukku ka- dunud.

Mida on toonud taaja ehituspoliitiliste lihtjoonte muutmine?

Meenutame oluforda Tallinnas aastaid tagasi, millal tõesti wõis tulla kõneste korteritõudmist. Mäletame, mil- lise aktiivsusega arenes ehitustegewus äärelinnas. Eraalgatusel püstitati juba tahe- ja kolme- toa- lise puumaja linna- kaudemaise rajoonesse, kus jageli puudusid ilgei wähemad eeltingimused hoonete püstitamiseks. Puudusid kõn- niseed, rääkimata veel sõiduteedest. Puudusid elekter, wesiwarustus, kana- lisatsioon — teisi sõnu kõit, mis seoses kodanike nõudlusega heatorra alal.

Sinn walgus laiali. Omavalitsus ei jõudnud rahuldada heatorra nõudeid. Tuli astuda ehitustegewust tõketa- maid samme ja ehitustegewust ääre- linnast juhtida kesklinna. Piirati täis- ehitamise norme ja puumajade kõrgust, wõib ütelda ilgei meel enam — tehti kõit, et taastada ehitustegewust ääre- linnas. Ometi oli äärelinn kohaks, kus walmisid juft wäikekorterid, millede

puuduse lahendamiseks nüüd nõutakse riikliku abi.

Edasi arenes ehitustegewus inten- siivsemalt kesklinna ja sellele lähemas ümbruses. Ehitustõule eestirjadele wastawalt arenes siin suuremate kivi- majade püstitamine, kuhu ehitati pea- miselt kolme- ja enamtoalisi kortereid.

Kui küsida kesklinna majaomanikest, milleks nad pole ehitanud wäikekorte- reid, siis on wastus lihtne: praegused kõrge ehitusmaterjalide ja töö- hinnad ei võimalda wähemate korte- ri ehitamist kesklinna majadesse, kuna üürhind parafamatult olutub ülejõu- täwaks meie wäikekorteri waja- jale. Maawalt on tarjatam, et kahekoalise korteri üürhind kesklinna kesklinna ja teiste mõnu-ustega elamus wõiks olla alla 50 fr. kuus. See on aga küllalt kõrge hind, mida ei suuda tasuda wäikekorterit waja- riigi- wõi oma- walitsuseametnik, kelle kuutulu kõigub 100—150 krooni wahel.

Järelikult on üsna selge, et farmi- duse rahuldamisest wäikekorterite tuleb ikkagi oodata äärelinnast.

Kesklinna ehitustõule eestirjad ei võimalda wäikekorteri juuretoeta- mist äärelinnas. Praegu ei lubata ilgei puumaja tolmamale korrale ehitada kortereid. See on faktus, mis teeb puumaja wähetajumaks, kuna nüüd on wõimalik ehitada ainult 8 kuni 10 korterit endise 12 ja enam korteri ase- mel. Samuti tuleb tarjatamata jätta keldritõudmist. Rewideerimisele wõtmist waja- ka linna ehitusrajoonide määra- mise küsimus, mis mitmel pool mõjub ehitustegewust tõkestawalt. Nende kü- simuste lahendamisel wõib eeldada, et eraalgatuslik ehitustegewus on küllal- dajalt

Luuteline lahendama nõudmist wäikekorteritele.

Meie loodame, et sügisel, millal wa- lituses tuleb arutusele uus tehtima pandaw ehitusleht, wõetakse arwesse ka neid asjaolusid, mis taastawad ehi- tustegewust edufat jätamist.

Elamute rentabiliteedi tõusmisel äärelinnas tehtiwate ehitustõule ees- tirjade muutmise näol on wälbitud

riikliku treididi paigutamise

farmidus ehitustegewusse.

Kui ja omawalisuse kapitali toe- tujel on meil wabariigi algaasfist peale püstitatud üsna mõningaid elamuid, mis peamiselt määratud linna- ja riigiteenijale. Neil juhtudel on elamud püstitatud pikaajalise treididiga ja müüdnud korteritõudmisele pärijest, kusjuures on wõimaldatud aastaküm- neid piff järele. Nagu järele teel korteritõudmist saanult kuulud, ei ole paljud selle moodusega rahul. Ei pooldata tooselamist suuremates üüri- tajarumades, kus elamistõudus suur. Kesklinna eline ka korteri üleandmisel kolimise puhul teie linna wõi paika. Samuti peab ütleva, et meie kodanikud enamuses ei poolda elamist ühiselamuis. See wiimane wäljendus sellest, et ühel organisatsioonil Tallin- nas on juba mõnda aastat kawatsusel püstitada tats ühiselamut, milleks on toostatud plaanid ja ilgei frundid olemas, kuid

puudub waja- arw korteritõudmist.

Kui lähemalt maadelda ühiselamuis toostatud taktulatoone, siis peab üt- lema, et korteritõudmist ühiselamuis olutub liiga kalliks ja mõistatamalt olutub meie tarwalisel palgateenijal raskets jaada korteritõudmist.

Kõpuks, tehakse tõkumõtteid ja järe- lduki meil tehtiwast oluforra ja wälja- waateist korteritõudmist, peab ütleva, et omawalisuse ja riigi kapitali lofali- seerimine ehitustegewusse ei ole õigustatud ega ka millegagi põhjendatud.

Ennem kui astuda järele, ühele ringkonnale drastiliselt mõjuwaid samme, tuleks tehtima oluforra põh- jalikumalt tutwuda ja alusets wõtta autentsed andmeid. Massiline wäi- kekorteri ehitamine ja sellesse ühis- kondliku kapitali rafendamine on küllal- dajalt delitaadne küsimus kui ei ta- heta näha pilki, mis omane Wiinis ja olalt ka Stockholmis, kus paljudest üüri- tajarumade afnaist peegeldub wastu- tühjus.

P.

Naine,

kes ei lubanud oma mehel surra

M. Jõhshento.

Elas Petrogradis waene maaler, ni- mega Iwan Sawwitsh Butõlkin.

Ta tõotas kusti käsitõuliste artellis. Maalis plakateid ja ilte ning mitme- suguseid numbraid majadele.

Ta oles wõinud waga hästi elada, kuid kahjuks oli ta tihti haiglane, ei saanud töötada ja muidugi ka mitte raha teenida. Kuigi omas juuri andeid oma elutusse alal.

Sellele kõigele lisaks oli tal turjal veel naine, nimega Matrjona Wajil- jernna, kellega ta õnnelul kombel enne rewolutsiooni oli abiellunud, teadmata, mis dieft tähendab üks eluselisiline.

Matrjona oli käre eit ja ta ei teinud mingit tööd. Ainult niipalju, et teetis lõunat ja soojendas priimustel weft.

Peale muu armastas ta oma meest nõogata, sõimata ja oma igapäewaste jamedate sõnade, karjumiste ja kan- daalidega keeras ta pahupidi meie kunstniku ja maalija nõrga poeetilise hinge.

Uhe sõnaga, mees oli täiesti naise tuhwi all.

Sellest hoolimata elajid nad juba kaheksajel aastat koos. Tõstiküll, wahel nad küllisid omawahel, aga liig juuri jandaale wõi tapmisi küll ei juhtunud.

Maine ei läinud liig faugele. Ta ar- was, et kui meist ei ole enam, kes teab, mis siis saab. Teine mees wõib juhtuda weel selline, et ise ei tee midagi, aga teda sunnib töötama ood ja päewad.

Sa Matrjona, kes oli jündinud ammu enne rewolutsiooni, teadis waga hästi, et üks mees töötas kui härg, teine aga jöõb apelline ja käib teatris.

Sa kujutlege nüüd, ühel päewal jäi Iwan Sawwitsh Butõlkin ootamatult haigeks.

Enne seda kui haigestus, jäi ta tor- raga lõpmata nõrgaks, nii-üelda hin-

geliselt. Ta igatsete teisuguse elu jä- rele. Ta hakkas unes nägema kõiksugu laewu, lilli, losse. Ja ise muutus wäi- kets, unistawaks. Kuris fogu aeg, ei neil polewat kodus rahu. Naabrid, näe, lõhuvad balalaikat mängida. Sa kolistawad jalgaadega.

Ta puudus rahu. Noh, ajutas ini- mene lihtsalt teie ilma kolima.

Niisiis teistpäewal ta haigestus ja kesknaadatal hakkas Matrjona talle taela peale käima.

Utle, ole hea, miks ja heifid woodisje? Wõib-olla ja teestled haigust. Sa ei taha tööd teha ega raha teenida.

Maine närib, kuid mees waihib. Ise on fuline, õõsel wiitleb woodis, jonib. Sa päewal lamab jõuefuna nagu toerapoe.

Tuleb ühel päewal ta woodi juure Matrjona Wajiljernna ja ütleb talle irwitawa häälega:

— Ah, kas sured?

Iwan Sawwitsh wastab:

— Jah, wabandust... Suren. Sa teie ärge hoidke mind enam tagasi. Pääjen ometi kord teie wõimusest.

— Noh, küllap me waatame weel, — ütleb talle Matrjona, — ma jind, lur- just, ei usu. Kusjun tohe arsti. Taj ta waatab järele. Siis õffustame, kas sured wõi mitte. Kuid seni pole ja weel minu wõimusest pääsenud. Ara ja sellest unistagi.

Sa näe, kussub rajooniarsti kommu- naalset haiglast. Rajooniarst waatab Iwan Sawwitshi läbi ja ütleb Matrjona- jale:

— Tal on kas tüüfus wõi kopsu- põletik. Ta on teil üldse waga rasketsi haige. Pole muud kui sureb tohe pärast seda, kui olen läinud.

Niisiis räägib rajooniarst ja lahtub.

Nüüd läheneb Matrjona Iwan Saw- witshile.

— Tähendab, — ütleb ta, — ja tahad tõesti surra? Aga mina ei luba sul surra. Sina, hulguks, heifid pilali ja mõtled, et nüüd on kõit wõimalik. Wale. Ma ei lasse sind surra.

Iwan Sawwitsh ütleb:

— Teie ajate imelikku juttu. Igei

arst andis mulle selleks loa. Sa teie ei jaa mind ses asjas taistada. Säfte mind rahule...

Matrjona ütleb:

— Ma jülitän arstile. Kuid mina jind, nurjafut, jorra ei lasse. Nää, mil- line rikas toerapoe — õffustab ära jorra! Praegu, näe, ilgei koolnu pese- mise eest maffa raha.

Nüüd astub heafidamist naabrieft Anisja wälja.

— Küllap mina, — ütleb ta, — juba pesen. Pesen ju, Iwan Sawwitsh, puh- tats, ära tärda. Sa raha ma jindult selle eest ei wõta. See on jumala mee- lepärane töö — koolnut pesta.

Matrjona ütleb:

— Ah tema peseb wõi! Olge lahked! Aga puurjaf! Aga jurnuwanfer, näi- tets! Sa papp! Kas ma pean müüma selleks oma garderoobi? Susi jöõgu teid kõit! Ma ei lasse teda jorra. Taj teenib natuke raha, siis jurgu kas wõi tats torda.

— Ruidas nii, Matrjona? — ütleb Iwan Sawwitsh. — Waga imelikku juttu ajate...

— Jah nii, — ütleb Matrjona, — näe, mitte ei lasse. Küll näed. Teeni enne. Sa jata mulle tahets tuuks raha — siis sure, kui tahad.

— Wahest ehk küsida tallelti? — ütleb Iwan Sawwitsh.

Matrjona wastab:

— See ei puutu minusse. Ruidas tahad. Ainult tea — mina jind, loll, jorra ei lasse.

Sa nii lamas Iwan Sawwitsh õh- tuni nagu jurnu, ilgei hingamine jäi toppama, kuid õhtul hakkas endale riideid selga ajama. Sa tõusis woodist, oigas ja läks tänawale.

Tuleb õue. Sa jind koftab kojamees Ignatit.

Kojamees ütleb:

— Soowin õnne paranemise puhul, Iwan Sawwitsh.

Iwan Sawwitsh lausub:

— Ignat, näe, milline seisuford. Eit ei lasse mul surra. Mõuab, mõistab, et jätaksin talle raha tahets tuuks. Kus ma pean seda mureffema?

Ignat ütleb:

— Kopitaf tatskummend wõin ma julle anda, kuid ülejäänud aja palu tallelti teist.

Iwan Sawwitsh tahetkummend kopi- tat muidugi ei wõtnud, waid läks tänawale ja istus juure wäimuse pärast trepile.

Istub trepile ja näeb forraga — teegi mõddamineja wistab talle raha julle. Nagu annaks almuft, nähes oma ees haiget ning läbi ja läbi nõrtenud inimeft.

Nüüd elawnes Iwan Sawwitsh pisut.

— Kui nii on, — mõtleb, — siis waja istuda. Wahest ehk antafse weelgi. Wõtan õige müfti täfte.

Sa tõepoolest, lühikesel aja jooksul oli tal ilus jumma koos.

Õhtul tuli Iwan Sawwitsh koju. Ise aurab ja lumine. Tuli ja heitis woodisje.

Ruid raha oli teenitud.

Matrjona tahets üle lugeda, aga tema ei annud.

— Ara puuduta, — ütleb, — oma roojaste kättega. Weel on wähe.

Teisel päewal tõusis Iwan Sawwitsh jälle üles. Sälle agab ja oigab, riiefub ja läheb tänawale.

Õhtul tuli jälle rahadega. Luges jaadud jumma üle ja heitis woodisje.

Kolmandal päewal samuti. Kuid nüüd juhtus, et inimene oligi jälle jalul. Sa hiljem loobus muidugi täna- wal terjamisest. Seda enam, et para- nenult polnud tal enam nii kurba nagu ja mõddaminejad ise laktasid talle raha andmast.

Ent kui laktati raha andmast, ajus ta jälle oma elutusse juure.

Nii ei jurnudft. Matrjona lihtsalt ei lahtnud.

Näete, mis Matrjona tegi Iwan Sawwitshiga.

Uhe sõnaga, rahaahne naine, kes rippus fogu hingega mammona küljes, päästis ahnujega oma mehe talli elu. Mis on igatahes waga haruldane lugu. Kuid fihiti on lugu ümberpöör- dult. Kõige sagedamini juhtub nii, et sellise ahnuje läbi inimene taotab ka selle, mis tal on.

Sitsi-Karbiküla majaomanike elust

Sinnatasse Tall. Majaom. Seltsi kaasabi
Karbiküla saamistooft

41 aasta eest alustati Sitsi wabriku ehitamist — Tallinnast wälja mere-
kaldale, Kopli jurnuaia tee kõrval.

Ambruses polnud ei elamuid ega
liitlemist. Waid pühapäewi see nurg
wäheke elustus — kui jurnurong
luundus Koplisje. Kuid Sitsi taga käidi
pühapäewi ka rohelises; meri ulatus
siis tundumalt taugemale, kalda ääres
taswas messjana pilliroogu — ja siit
jal hästi kala, tursje ning eriti anger-
jaid.

Kui praegu asub siin omaette linna-
osa, puudus see kuni Eesti Wabariigi
alguseni. Tõsi, ühtlaid maju leidus
siin ka warem, kuid need jäid ka üt-
lituiks.

Wanim maja on Suur-Karjamaa
otlas, Kopli tramitee kõrval, mis
praegu teedeministeeriumi omandus
ja kus elab rannaraadio ametnikke.
Rannaraadio asub nimelt ka Sitsis.

Selle, 30 aastat wana maja maja-
hoidja teab jutustada selle rajooni
ajustamisest mõndagi, pealegi ta on
wene ajal siin wiis aastat olnud isegi
politseinikuks.

„Kuulikut ehitas selle maja... Esi-
li fogu see rajoon farjamaaks. Sinna
lehmad käisid tarjas, ega siin ta eriti
midagi kaswanud... Oli joine, maha-
jäetud linnafagune. Kuid enne maa-
ilmajõda, wiist 1913. aastal, wene wa-
litsus wõitis mere äärt mõõda laia ala
meretundluse alla — majade ja maade
eest tajuti nende omanikele, ja algas
töe ehitustegewus, kuid merel...“

Siin wastas, näete, on Paljasjaare.
See oli enne täiesti elamufeta, seal
olid waid üks laohoone ja wahimaja.
Laahoonesse foguü wanu tahurite gra-
naate, mis Paljasjaare otlast wälja ti-
juuti. Paljasjaarel nimelt asusid wene
laewastiku lastemärgid. Eks ühtkord
üks granaat lendas üle jaare ja Kop-
lisje, kus wiis piirivalwe-fordoni pealt
fatuje ja kufkus siis lepa juurte alla.
Aga ise jäi terweks...

Paljasjaare ja Sitsi wahale pidid
tulema laewadofid. Süwendati merd
ja õonestati faldaid. Paljud majinad
olid tööl. Paljasjaare ühendati muu
maaga, doffide pesad olid walmis —
seal puhkes wene rewolusioon ja töö
jää pooleli. Süwendusmajinad wiidi
Kohilasje ja Paljasjaarele on fertinud
hulgana maju. Üks noor stulptorgi
ehitas sinna endale maja, kus elab koos
emaga. Ainult rohi ifka ei taswa seal.

Mäletan, üks naljatas mees ehitas
wene ajal ka Sitsisje väga odawasti
endale maja; ostis wanu raudteeliip-
reid, oli ise ehitustööline ja ladus neist
maja walmis. Ainult jada rubla läks
tal see maksma, — küllap see oli Tal-
linna odawaim maja.

Elu algas siin Sitsi wabriku walmis-
jaamisega. Meretaldal joodi tublisti
wiina ja taga lepikus oli fakuusi. Wene
lõpajadama walitsuse siin peremehets
olles hakkas siia tõusma juurehitu-
si, nagu meie praegune arsenal. Wiistiti
pidi sellest jaama juur fajarumhoone.
Aga just siis, kui maja jõudis fatu-
se alla, olid wenelased sunnitud minema.
Olen oma filmaga näinud, kuis see ra-
joon maju täis ehitati...

Aeglajelt tetib siia esiti maju,
waid see äärtele, kolme-nelja piisiforte-
riga elamuid, kus asuwad lehmapiida-
jad. Kuid 1922—25. a. planeeritasse
Sitsi-Miidi t. rajoon, ja maju püstita-
fasse üksteise wõidu, mõne aastaga on
siin fertinud uus linnaosa, kus eluneb
peamiselt Sitsi tööliskond. Ka maja-
omanikeks on wabriku meistreid ja aga-
ramaid töölisi. Esmestena tõuseb
Sitsi t. (nr. 12) kaks wäikest majakest
nagu karbid. Need ehitajid optandid.
Sealtpeale nende kahe majakele järgi
jäl see rajoon nimetuse Karbiküla,
mis on püsinud praeguseni. Rinnistus-
raamatute järgi on aga see Sitsi-Kopli
ja Miidi tänawate rajoon, kuna need
kolm tänawat piirawad fogu asula
maju ja aedu.

Soomitasse trunte pärisomandiks.

Küllastan Puuwilla 4 frundi-maja-
omanikku Tammewestit, kes on Karbi-
küla sunnumaid tegelasi ja eestweda-
jaid ning kes jutustab:

„Meil siin ju ka oma organisatsioon:
Rentnise Ühing „Oma trunt“, olen
selle esimeheks. Omapärane ühingu ni-
metus, aga sellesse on kofku wõetud
meie oluford ja siht. Meie saime oma
frundid linnawalitsuselt rendilepingu
alusel. Leping lõpeb 1943. aastal. Meie
siht on aga jõuda niitaugele, et
asume oma majaga oma frundil.
Meie ühingu on 40 liiget, maju on
aga siin 72. Edasi oleme Tall. Ma-
jaomanikkude Seltsi liikmed.
Wiimane on meie hädades palju kaasa
aidanud, eriti hr. S. Mürk, kes käis
siin meie koosolekuid ja meie eest on
linnawalitsuses wälja astunud. Meil
on sees nüüd elekter ja fanalifassioon,
ka trammi-küsimus lahendati oma ajal
wõrdlemisi joodjalt.

Kuid kõige elulijem küsimus on meil
just päemaforras — rendilepingu ajen-
damine uuega.

Meil oli ju see asi enam-wähem for-
ras, pidime frundid saama obrofi alu-
sel, hr. Mürk käis aifas tingimusi fau-
belda, kuid seal tulid teised, wäljastpoolt
meie ühingu üstid, selle eesotsas R.-E.,
ja ajasid kõik nurja. Nad forraldasid
omalt poolt koosolekuid ja asusid
nõudma kofkulepet linnawalitsusega
põlise rendi alusel. Mõõdunud det-
sembrikuus saabuski linnawalitsuse ot-
lus; komisjon tuli kofku ja ajas asju
kofku forras; tulemusets oli põline
rent, ruutmeeter 149 senti, sellest 40%
aastafaju.

Meile, majaomanikele, anti waid
forrats lõna — meie ei saanud üldsegi
oma seisufohi seletada. Ütfeldi aga:
„Kes pole tingimustega nõus, wõib
nõuda uut komisjoni.“

Paljud polnud nõus. Uue hindamis-
komisjoni fajuigi oleme ammu ära
maksnud, aga komisjoni ennat pole
teegi näinud, kuigi palju aega sellest
mõõdas.

Linnawalitsuse tingimustes ka maa-
hind ei ole õiglajelt jaotatud. Seni siin
frundiomanikud fatusid renti nelja eri-
tariifi järgi: 25 senti, 20 senti, 15 ja
10 senti ruutmeetrilt. Nüüd aga on
maa ainult kahes hinnas, Kopli tee
ääres 1.80 senti rtm ja teisel tänawail
1.49 senti rtm. Seetõttu mõne rent
fõuseb kolmefordjeks, mõnel neljandiku
wõrra jne. Öigem oleks siin maad wä-
hemasti kolme tariifi järgi hinnata.

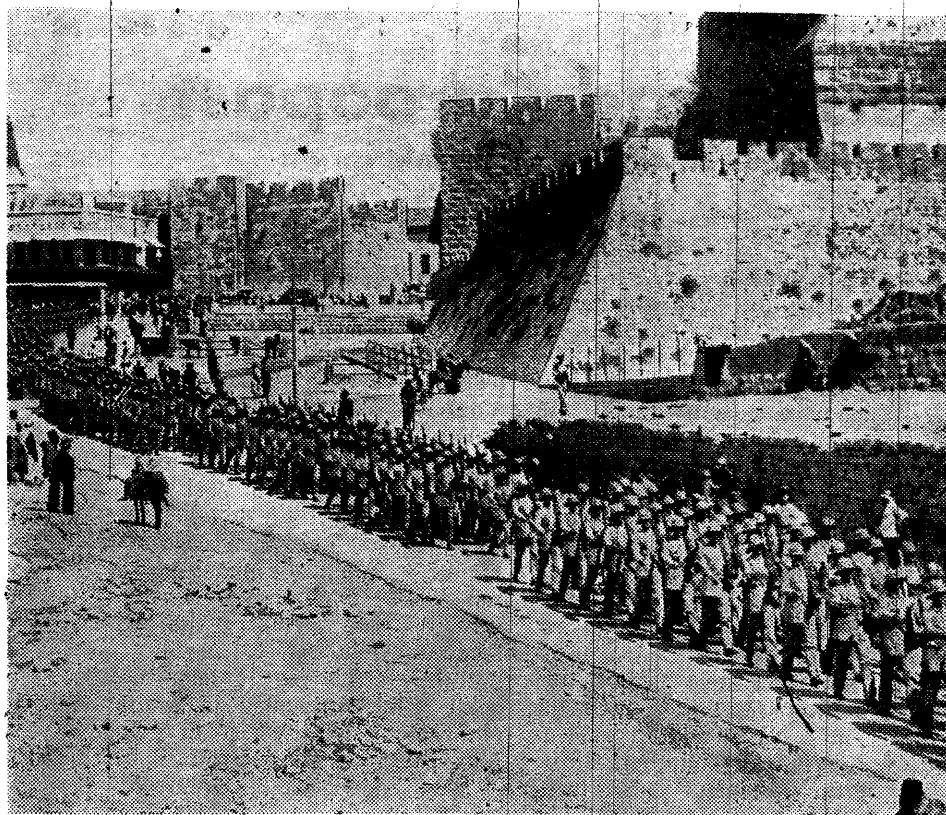
Oleme töölislinnaosa, meil üürid on
madalad, kuid üürnikke on. Puudu-
jena tundub, et pole oma hariduseljfi-
maja. Balfi Puuwillawabrik on küll
juuremaid ja wanemaid, aga oma rah-
wamaja puudub.

Tunda andma puudusena ning fit-
sendusena on meil veel ette tuua, et
fui rendilepinguid lõlmisime, oli ehitus-
prossent 25, kuid nüüd ainult 15. Mõ-
nedki tahaksid juure ehitada, kuid mää-
rused ei luba ja maafütte seisab fuh-
jalt...

Teed tulles helgib ja sinetab kõrwalt
meri; heinamaa teede äärtele on wee-
tud fillutusfime — Sitsi-Karbiküla ei
ole mitte unustufes.

Ainult 3 krooni

maksab „Pealinna Tea-
taja“ tellimine üheks aastaks,
kuid selle raha eest pakub ma-
japeremeeste häälekandja kaks
korda nädalas ülewaateid linna-
omavalitsuse ja riigiasutuste
tööst, majaomanikke puutu-
vaist küsimusist, ehitustehni-
listest uudusist, huvitavat luge-
mist jne.



Kriitiline seisuford Palestiinas. Kõigis tähtsamais Palestiina kohtades asuwad
nüüd Inglise wäeojad bajoneetidega ja teraskiimreis. Juuresolewal pildil
näeme üht wäeosa wäljaspool Jeruusalema.

Kuidas areneb tänawu meie hoonete püstitamine äärelinnas?

Ritfendawad ehitusmäärused rastendawad wäikeforterite
ehitamist ja wähendawad majade tulufust

Ilm on lämbe. Kõigi funnuste fo-
hajelt on oodata äitfelowihma ja seda
wiimast kinnitab ka wanem naiste-
rahwas, kes paratu fastab tolmawat
fõiduteed Roidu tänawal. Rõnnin piti
Roidu tänawat, et jälgida siinset ehi-
tustegewust. Tegelikult siin ehitustege-
wust enam polegi. Roidu tänaw, alates
Paldiski maanteelt ja fulgedes Pärnu
maantele, on juba wälja ehitatud ja-
japrossendilajelt. Küll käib aga hoogus
remonteerimine. Siin on maalrid re-
delitega seina najal, seal fufufatasse
puumaja seinu ja pannasse woodrit
ning taas teegi on roninud fuurifatu-
jele forwapiintfiska. Jõuan tänawa-
ossa, kus algawad uued majad. Pea
erandifult kõik tahefordjed, fiwitrepi-
fojaga elamud. Ootamatult lõpeb as-
falteeritud fõidutee. Sieneb mõte: kas
uute majade omanikud ei wajagi
forralifku teed? Siis aga meenub, et
siin ongi tolle proffessji tulemus, kus
majaomanikud koftufeel jelgitasid, et
fõidutee peab
ehitama iftagi linnawalitsus.

Tulemus on nüüd see, et linn ei ehita,
majaoman. pole sets kofustatud ja fõi-
dutee umbes paarifaja meetri pikkuses
seisab forraldamata. Edasi algab mu-
nakifimifillutus, mis wiib wälja kuni
Pärnu maanteeni. Nüüd tatteb maja-
derida ja tänawa üht äärt palistab
awar roheline wäljak, mis lõpeb raud-
teetammiga. Suur fuumus on ajanud
paljudid pereemajid ühes lastega fatufe-
alt wälja rohelisje. Selle rohelijsje wäl-
jaku kawasseb linnawalitsus kujundada
hajjasalats wõi wähemaks pargits.

Ofse wäljaku wastas käib veel tibe
ehitustöö. Siin walmib lähemate nä-
dalate wälfel tahefordne fuffimaja.
Siis ühendab piff Roidu tänaw kofht
maanteed fiheda majadeketeiga. Ühe
fuffimaja ees seisab walges juurifjargis
füje mees, kes äsja maha astunud
jalgraffalt, mis paigutatud seina ääre,
ja jälgib juure tahelapaneliffusega fäi-
masolewat ehitustööd. Arwan kofhe, et
küllap too on iftagi majaperemees, ja
järgnen temale maja fijemusse.

Teatan oma soowi, et tahan kuulda,
kuidas areneb äärelinnas fefifeks jaa-
nud majafüübi ehitamine. Majapere-
mees fuhtub alul minule kafflewalt
ja soowitab pöörduda linna ehitusfo-
fonna poole. Hiljem siiski fatus majä-
omanik Wõe jutufuhoogu ja annab all-
järgnema jutufajamife:

„Näete, ehitame siin naabriga fuffi-
maja, mis ehitusmääruse kofhajelt
wõimaldab pikemat fassjaadi ja frundi
rassionaalfemat fatusamist. Linna-
walitsus piiras siin fäisehitamife nor-
mi 25% ja seetõttu jääb mul nüüd

juurem oja frundist fühjaks. Ehitus-
fite eestfijade fiffendamife fõttu fohib
nüüd ehitada ainult tahefordjed puu-
maja. Olen püüdnud fatusada wõima-
litult fõit majas leiduma ruumi. Kum-
bagil forral on wiis forterit, mis al-
gawad tuba-föögiga ja lõpewad neli
tuba föögiga. Ainult jäärafjel teel oli
mul kuidagi wõimalus juurendada
maja tulufust, mis niigi wäike. Üüri
arwan saawat umbes 400 krooni fuus.
Maja ise lähleb maksma 40 000 fr.,
millele lijanub frundi hind 15 000 fr
Seega kofku 55 000 krooni. Kui nüüd
waatame aasta brutofulu, siis näeme,
et oleme taugel

eeldatawalt kümnest proffendijst.

On ju päris jelge, et tahefordne puu-
maja enam ei faju, kuid olen harjunud
olema majaperemees ega mõista nagu
koffuhoitud raha mujale paigutada.
Tööliste palgad on märgatawalt fõus-
nud, jamuti ka raua- ja plefihinnad.
Püüsi ainult puuhind. Tänawu on
rastufi ka forralite fõölisje faamisjega.

Edasi peab üttema, et meil wiimajel
ajal kõneldasse üha enam wäikefor-
rite puudufest, kuid jamas peab mär-
kima, et ei omawalitsus ega ka riit pole
selleks kaasa aidanud, et meie wäike-
forterite ehitamine wõiks areneda
normaalfelt. Näete, siin wastas on
majaomanik A. maja, kus koftufeel
nõuti fatufaaluste forterite lammu-
famist. Ka mina olefjin saanud fatufe
alla ehitada wähemalt kaks forralifku
forterit. Samuti peab nüüd fõrge
feldriford jääma fatusamata. Keldrisje
wõib ehitada ainult fõöstusruume,
kuid ega igasje majja jätfa fõöstufi!
Kojamehele olen nüüd sunnitud andma
ühefoalife forteri.“

—Kas armate, et eraalgatusfif ehi-
tustegewus on fuufeline lahendama
wäikeforterite küsimust?

„Olen selles päris kindel. Paljud
minu fuffawad majaomanikud kawaf-
sewad ehitada, kui aga weidigi juuren-
datasse fäisehitamife proffenti ja peh-
mendatasse ehitamist fiffendawaid
määrusi. Linnaferwades leidub veel
üsna palju häid ehitustrunte, kuhu on
wõimalik püstitada nägujaid wäike-
forteritega üürielamuid.“

Awaldatuga oleme püüdnud anda
fõetruu pildi oluforrast, mida tuleb
armestada igal uue maja püstifajal.
Samuti on meile nüüd jelge, et ar-
wuline feldri- ja pööningufordadel
paifnenud wäikeforterite fulgemine on
ajufifelt annud fõuke wäikeforterite
nõudmife elamemifele, mida aga era-
algatusfif ehitustegewus
on fuufeline rahuldama.

Reisikirjad Euroopast

Käesolew kirjutus on 4. meie reisikirjade sarjast

Inglismaa tänapäeval

London

Juba esimesel õhtul Londoni jaabudes tundus kuidagi mõõrastavana tavaliselt liikumine tänavail. Võrreldes Berliiniga näivad siin olevat jõumantelid mõimjamaad summutajad, ja waid harwa kuulub signaali hoiatavat häält. Kuid kindlasti peaosja Londoni ja üldse Inglismaa linnade waltfjes liikluses etendab jillutus. Siin on waldaw enamus tänavail jillutatud tam-mepaffudega, millised umbes 10 torda 20 sentimeetri juures on asetatud otsejaldi maa sisse ja taetud mingi asjaldi wõi tõrwa seguga. Säärane jillutus on küll kallim meie partell- wõi munakivi- ning asfalt- ja tsement- jillutusest, kuid ta on küllalt wastupidam ja juurepärane kolajummutaja. Kui juba juttu tänavail ja liiklusest, siis olgu mainitud, et Inglismaal toimub liiklus wajakut täti. Seega on siin alati paremat täti liituma harjunud mandri-eurooplasele alul waga

on olnud, hiljem papptorbiu lapje täti wotab ja ifta jälle toif tänavale heidab. Kuis wõib järeltulew põlw toimida paremini, kui wanemad neid jelleks ei õpeta? Tänavad on omeli ühistonna omandus ja igauks peaks tandra hoolt nende puhtuse eest, jamuti nagu ta jeda teeb oma todus. Inglise rahwas on küll haritud ja tõrge ja wana kultuuriga rahwas, kuid jelles juhtes on nad meist tublisti maha jäänud. Räägitakse maailmasõja mõju josta ojarõõnud rahwaste hingeelule. Sõda olewat teinud inimesed oma ümbruse juhtes tooreks ja hoolimatuks. Kuid ma ei taha nõustuda jellise liialt mugawa ja pealiskaudse offusjega. Eitaks on josta mõõdunud juba enam kui 20 a. Küllalt pift aeg, et taas jaamutada enesekontrolli. Lõp- peks oli ju sõdajid ta eelnewal sajandil ja enne jeda, ja kui nende mõju ifta edasi testab ja praegusest Hispaaniast ja Hiinast üha uut hoogu jaab, siis ei



Wellington'i tähis Londonis.

raske tohaneda. Iseäranis jõuwantrit juhtides. Ka inglased ije heidawad nalja oma kura täti liiklemise üle. Nii tuulsiin mitmel korral juust juhu pajatawat jalmifelt jelle tohta:

„The rule of the road is a paradox quite, Which to learn off by heart, won't take long: If you go the left, you are sure to go right, If you go to the right, you are rong.“

Rõnniteedel wajakut täti täimise jundust pole, ta tõige elawamas liikluses jagiwad inimesed läbijegi. Samuti paradotsjaalsena tundub tõiasja, et teistlinnas hommitul ja õhtupoole, kui liiklus on tõige elawam ja teib fihji kilomeetrite-piftu jöuwantrite ummistu- j, pääseb jalgsi kõige tem edasi. Ainus ummistusest tatistamata ja jeeõõtu tõesti kiire ja mugaw ning pealegi waga odaw on liiklemine all- maa-raudteedel. Nende wõrt on for- raldatud juurepärajelt. Viituvad tre- pid ja listid wiitwad inimesed kümnete meefrite jügarusje, et jiftjaamas neid tiiresti jälle päewawalgele toimetada.

Uks asi paneb mind imestama. Mei- le, idapooljes Euroopas elawale rah- wastele, on ette heidetud mustust. On waidetud, et Leedu, Läti ja Eesti lin- nad olewat mustad — kasimatud. Ma ei tea, kuidas peafime nimetama siis siinseid Londoni ja teiste Inglismaa linnade tänavaid. Õhtul enne täna- wate puhastamist Londonis jääb mul- je, kui liiguksid kuski juure kiiruga ma- hajäetud mustlaste laagriplafil. Täna- wad on taetud wanade ajalehtede, tramm- ja omnibuspiletitega, ref- laamilehtedega, sigareti- ja titufarpide ning -otstega, puuwiljakoortega ja igajuguse muu prahiga. Meil forralda- taks puhtusenädalaid, seades jeejuures eestujuts Eäne-Euroopa maid ja linnu. Ma arwan, mis puutub täna- wate puhtusesse, wõitfid inglased meist, põhja- ja idapoolseilt riikidelt, palju õppida ning jaada head eestuju. On õpetit jälgida, kuidas, näitaks, hari- tud, ülikooli lõpetanud noor daam tühja sigarettifarbi ja sigarettiofjad juurima jiidamerahuga maha wistab. Kuis ema, kes oma wäikelele tütrele jäätift

pääsegi me kunagi nende mõju alt.

Kuid kas on tehtud tasjet üldse pääseda, kas ei ole mugawam „minna lasta, nagu ta läheb“?

Teisjeks, miks on inglane nii hoolas puhtuse juhtes oma todus — majas ja aias?

Inglase todus

Mul on olnud juhujeid külastada siinseid peretondi nende todudes. Ja peab tõele au andma, olgu jee tõõlise wõi miljonäri todutolle wõi „findlus“, nagu inglane oma todus armastab ni- metada, jee on eestujulitult forras. Meid ridu kirjutades ei taha ma jügu- wiita, nagu oleksime juba toif jaawu- tanud meie awalike teede ja plaffide puhtuse alal. Tarwitjeb waid meenu- tada Pirifa meisi ja jöfaldaid peale laupäewaoõhtust ja pühapäewast juwi- tamist. Kuid meil on wähemalt neile wäärnähetele awalikkuse tähelepanu juhitud ja kindlasti jaawutatud poji- tiivseid tagajärgi. Iseäranis, mis puu- tub meie pealinna tänavate, plaffide ja parkide puhtusesse.

Reistmine inglane riiefub ja käitub, iseäranis käitub, mõrdlemisi lohatamalt, kui meie jellega oleme harjunud. Roh- wifus asetab sinne meeskülastaja oma peatatte tooli alla ja heidab manfi lohatalt kas põlwelele, toolikorjule wõi istub talle lihtjalt peale. Tramm- des, busjides, rongides ja mujal daa- midele meeste poolt istet ei patuta. (Seenejett terwitatav nähe.) Tõrtab aga filma laste eest hoolifsemine. Rää- timata kuuljatest inglise liiklustor- d- nifelt, peab siin igauks oma tohufeks hoolifseada laste julgeoleku ja muga- wuse eest. „Sõja mõju“ ei näi olewat halwanud siinsele elanike inimi- liktust. Samuti toheldakse siin loomi hästi. Ma pole kuski näinud nii palju hästi toidetud ja hoolifsetud wälimu- jega hobuseid ja jamuti kasje ning foeri, kui Inglismaal. Kultumad toerad ja kasjid puuduwad siin täiesti. Ing- lane ei juuda aru jaada, et jäärasteid üldse wõib olemas olla. Neis küsimusis on teinud siinjed loomataitse jelfjid aastakümnete jootsul jelfgitustööd ja näib, et jee töd on kannud head wilja.

Merematk Taani

Tänavu alustas O. Sergo ja Ro uus reisi- jafelaew „Ruhno“ ühendusepida- mist Tallinna ja Kopenhaageni wahel. Mida humitawat patub merereis Ta- ni, jellest awaldaab meie oma muljeid kaalajõitnu.

Merereis — omaette puhtus.

Taani on tulnud Eesti- le lähemale, jee on tõesti tõige ütlus Tallinn-Visby- Kopenhaageni laewaihenduse puhul. Sellele liinile pani aluse agar ja ette- wõttik laewadeomanik O. Sergo oma uue liiniauriku „Ruhnoga“. Uus laew, kuigi ta pole eriti suur, on pikemaks reijuts kõigiti tohandatud, jöbivate ruumidega, mugaw ja mahutab küllalt juure arwu reisi- jaid.

Meretee Kopenhaagenisse testab 50—52 tundi ja peab ütlema, jee ije on juba heats puhtuseks. Ei tüüta raud- teede alaline nuhtlus — tolm; pala- wuse ajemel wõib naudida target ja wärskendawat meretõku. Laewatee wiib pifi Eesti randa: mõõda Suuro- piit, Keila-Joa, Paldisti, Haapjalu lahtedest, Hiin- ja Saaremaast. Awa- neb pift todumaast hoopis eriladest ja humitawast küljest.

Ojamaa jaarel.

Siimapiirilt todunud todurannad ja jaared, haffame warsti lähenema Ojamaale, ajaloolisele Eänemere tau- bajaarele.

Ojamaa (Gotland) pole suur jaar, umbes meie Saaremaa juurune, kuid oma asetu- jettu jätub palju togu- fama mulje. Saare nimi — Gotland, juma- late maa — on küllaltki müüfiline. See olewat tulnud jellest, et jaarel elawat waga jumalafarklit ja waga rahwas. Saarel leiduwat terwelt 97 kirikut!

„Ruhno“ peatub Visbys, ajaloolise Hanja taubalinna jadamas. Wäike linn ajub taljusewal ja patub merelt waa- dates oma ajalooliste müüridega, kiri- futornidega jm. meelejääwa pildi.

Vinn on hästi jällitanud oma aja- loolise omapära. Tänavad on kiffad, waewalt pääseb inimene jöidukist mõ- da. Uhelgi tänavail pole kõnniteid! Tõrtab filma piinlit puhtus. Nii tänavad kui ta ehitused (need on wäi- tejed, enamasti 2—3-torjosed) jätawat waga forraliku mulje; majad on nä- gusasti wärwitud. Rohkesti leidub linnas waremeid, eriti kirikute ware- meid. Kirikut näiwad siin tõesti olewat olnud juurepärajed ehitused. Säilinud on ta wana linnamüür fandiliste find- usfornidega.

Kopenhaagen — jalgrataste ja tornidega majade linn.

Jattakes reiji Kopenhaageni juunas, wõib ta tohe märgata laewaliiklemise elawnemist. Selle põhjus on selge, kui jõuame jadamasse: Kopenhaagen omab harufordjelt suure jadamata. Selle taide piftust arwatjaks toftu ligi 12 flm!

Taani pealinn jaguneb tahte osja — wanalinn ja uuslinn. Wanalinna ehi- tused on kiffaste jassaadidega, wiil- tatustega, gooti stiilis ja jelle jüge- meis, enamasti 4—5-torjosed. Eriti maafamismäärne hoone on stiilne rae- toda, mida Stokholmi raeoja forwal peetaks ühets ilujamaks Põhjamaadel. Uuslinn kannab moodja linna pif-



Wäljat wanalinna osas. Näha on wanalinna ehituste kiffad jassaadid.

jatit. Ehitused on modernise wälimu- jega, kuid harwa tõrgemad kui 6-tor- jed. Humitaw on, et waga paljudele eramajadele ja ta awalikele ehitustele on ehitatud tornid, ning wõhit wõib neid tergesti pidada kirikuks. Rauba- majad jearwad hoone katustele hiigla- lipud firma nimega, mis annab linnale piduliku ilme.

Liiklemisel tänavapildis ostab har- jumata film esialgu näha ainult jal- grataid. Need liiguwad kui jääjepar- wed, nii palju on neid. Viina juhi andmeil Kopenhaagenis on 400 000 jalgratast ja 30 000 autot. On ofte imestamismäärne, kuidas jee lugematu jalgratturite hult liiklemisteerijes os- tab orienteeruda. Aga nad jaamad jel- lega haffama, õnnetu- jil jalgratturitega ejineb waga harwa. Samuti ei waras- tata jalgrataid, kuigi neid jätaks- tänavaille, äride ette jm. täiesti wa- balt.

Liiklemist juhita- jeks plinkfuledega; tä- nawapolitjeid Kopenhaagenis ei ole.

Kopenhaageni lõbustuslohad ja mõõrastemajad.

Lõbustuste eest on Kopenhaagenis hästi hoolifsetud. Lõbustuslohti on rohkesti ja omapäraseid. Suurim neift on Tiwoli-rahwafark, mis patub waga humitawaid ja terawmeelseid lõbustu- jega oma jügu- jil palaganimaifu, nagu meie jarnajaid asutusi kujutleme oma eestujude järgi.

Kopenhaageni mõõrastemajad on aga wanaaegsed. Suurt rõhtu on neis pandud forwalruumidele, kuna toad jellewastu on waga lihtjad. Ainult üks mõõrastemaja linnas on unem ja wastab enam-wähem ajanõuetele. Toad on tallid; tuba, mis meil wanni taju- tamisega matjab 8 Etr., matjab seal wannita 24 Taani krooni. Siustules tatutata- jeks rohkesti wai- pu, mis muu- dawad ruumid todusemaks; meil pole jee jellilil määral üldje mõeldaw wai- pade talliduse toftu (tõrge toll). Taanis ja üldje wälismaal ei näe aga meie mõõrastemajades nii rohkesti tatutata- wat tammeparketti, mis ijeenejett on wai- pade- jett terwishoiunduse juhtes pa- remgi. Mõõrastemajade poolest Tallinn on Kopenhaagenist kindlasti tublisti paremas seijuforras, eriti kui arwesje wõtta, et Kopenhaagen on Tallinnast ligi poole juurem linn.

Kallis on Taanis ta toif. Meie 1-tr. hommitufohwi matjab Taanis 2 fr.; liha on 50—75 jnt. kilolt kallim. Eriti tallis on alkohol, meie wiinahindadest ligi 100%. Olugi tõige wäitstes pude- lites matjab meie rahas umbes 90 jnt.

Ehitustegewus on joigus.

Uusi ehitu- jil wõib linnas praegu wähe märgata. Reistlinnas oli tä- jil üheainja juurema ehituse püstitamine. Ehitustegewus paisab Kopenhaagenis olewat joigus, mida põhjustawat tuul- dawasti wiimaste aastate forterite üle- produktjioon.

Tagasi Tallinna.

Kui „Ruhno“ alustab tagajõitnu, jaabub Kopenhaageni parajasti mifu humirei- jafelaewa. Neid tuleb Rootjift, Sakjast, ta Taani rannifufarrest. Ja Taani oma humirei- jafate laewu wõib tunda ifta jellest, et laewapardal on juur kuhi jalgrataid!

Rõttuwõttes: matf Taani on huwi- tam, waheldusaritas ja paljupattuw, ning jeda wõib tõigile joowi- tada, pea- legi kui reis meie oma liinilaewal on hõlb- bus ja mugaw.



Weteema lastega — kuju Olyptoteketis, Kopenhaageni kunstimuuseumis.

Kuidas areneb ehitusmaterjalide müük?

Pöördume osajuhisus „Uus Maja“ juhatusliikme S. Cewere poole järgmise küsimusega:

— Kuidas areneb äritegevus?

„Arvestades elamat ehitustegemust peab ütleva, et äri läheb hästi.“

— Meie kuulsust mööda oleme endale jaanud ka Tallinna linna gaasimabriku kiirijõetõrva ainumüügi. Oletis huiwafar teada, kuidas majaanikid suhtuvad kodumaa tõrva tarvitajatele?

„Linna gaasimabriku tõrva kohta peab ütleva, et see on väga kõrge kvaliteediga ja majaanikid suhtuvad sellele kiitvalt. Mõned asjatundjad peavad jeda tõrva isegi paremaks välismaa kiirijõetõrvast, kuna nende finitamine järgi olewat välismaa tõrval kodumaa tõrvast väiksem siiteeritud elementaar-jäminu proffent, milline omadus on hea tõrva tunnus. Arvestades, et kodumaa tauba tarvitamises jäästame juure summa välisvaluutat, on täiesti arulaadam, et kodumaa kvaliteetse tõrva tarvitamine üha juureneb.“

Suurt tähelepanu oleme pööranud ka tapetite afonnale. Kuna tapetitega tauplemine nõuab oftjastonna eesjuurt usaldust, siis oleme püüdnud omalt poolt kõik teha, et mõita laialdase taubatarvitajastonna poolehoidu.

Alles hiljuti täiendamine ladu suure walituga Soome ja Saksa mabriku tapetite ja müüme neid majaanikele eriti joodfate hindadega.“

— Kuidas areneb üldine ehitusmaterjalide müük?

„Arvestades elamat ehitustegemust, peab märkima, et kõitide taupade müük on erakordselt elaw. Meie oleme leadnud oma ülesandeks majaanike huiwade teenimise kõigi tarwisminewate remont- ja ehitusmaterjalide õiglase hinna ja kvaliteedi juhete määramisel. Me juudame jeda aga ifta enam ja enam ainult siis, kui majaanikid teadlikumalt suhtuvad sellele üritusele.“

— Milliseid uudiseid on meil teie tares?

„Meil päewil alustasime ka mähemate taubapakkide tojufoimetamist tohe ostupäewal, mis oftjastonnale on tundumaks hõlbustufeks. Vähemas tulemifus on meil tarwafufjel wälja panna firjafast, fuhu oftjab mõiwad paigutada märkfusi taupade ja ta teenimise kohta, mida siis juhatus püüab arwestada, wältides efsidumaid puudumeid.“

— Soowime omalt poolt äriks head edu!

„Tänan, tänan!“

Nädal spordis

oli edutas, kuid ka edutu. Meie terege-spordilased taotafid maawõistlusel Ungarile punktidega 95:66. Paremaid ta-gajärgi jaamutafid eeslased Weestõusme 800 m 1.55,8 ja Proom 3000 m 8.42,8, mis on uued Eesti rekordid. Sule hei-tis oda 73,37 m.

Edasi jaamutafid Sule ja Isjat efi-tohad odaheites Berliinis toimunud rahwuswahelistel wõistlustel ja Kreet-tuli Stockholmis fuulitõukes efitohale.

Salgpallis taotafime aga wanale ri-waallile Päfile 2:0.

Wälismaalt

Intud mobilisafioonist Tšehhis.

Nädala alul fuulidus wägede liitu-misest Saksa-Tšehhi piiril. Armati-ilegi mobilisafiooni. Tšehhoslowakkia walitus lütfab amefikult ümber fuuldused jöwägede mobiliseerimisest Sileesia piiril. Ka kusti mujal ei ole ette wõetud mingifugufid jöwägede ümberpaigutamisi.

Siin toonitafaffe, et tahflemata ei ole antud mingit mobilisafioonitafstu. Kui midagi jäärast oletis olnud, siis oletis jee teada, jett mobilisafiooni on wõimatu jalaja teostada.

Ingliise-Prantsufe jöprusfidemed tõwemad kui tunagi warem.

Suba mitmendat päewa wiibiwad Prantsufumaal Ingliise fuiningas ja fu-ninganna. Nende wastufõtt fujuues hiilgawamaks kõigist jeninähtufist. Kõr-getele külalistele näidati kõiki waata-mismäärjusi ja torraldafi uhteid wastufõtte. Piduulituf tooswiibimisel toimunud lauafõnes prefident Lebrun awaldas Prantsufumaa kõijst röömu sel-le üle, et ta wõib enda juures ferwi-tada oma jöberrahwa majesteete. Jöpr-us, mis ühendab mõlemaid maid, on oma arengus omandanud fugeufufe, mida wõib anda ainult jama arufaa-mine inimlikest wäärtufest, jama püüe lahendada rahwuslitu ja rahwuswaheli-se elu probleme õilla fottufeppe wai-mus. Maailma praeguses rahufus jefi-futorras lajumad meel juured fohus-fused mõlemal rahwal, kes ühemõrd-jelt on huiwifafud inimlikust edufst. Rahu jällitamine rahwuswahelise õi-gufe austamise piirides ei lüba mingit fohflemist ülesande juhfes, mis on täita, ega loobumist igapäewastest pin-gufufest.

Kuningas Georg 6., kes fõneles prantsufe teeles, ütles oma wastufes muufjas: „Hoolimata mereribast, mis meid lahufab, on mõlema maa jaafu-fed jafandite jookful üha fihedamini ühte liifunud, ja praegu on wõimatu meenutada ajastut, kus meie juhted olefid olnud meel fihedamad. Mine-wifus mõlema maa juured mehed on wahel meidi aeglafed olnud hindama oma wastafufufeid omadufi. See ei ole mitte enam nii tänapäewal. Kaa-aegne fihe toostõõ on näidanud, et meie rahwad peawad ühtufiifi finni

Tapeeti & seinapappi



26 Tallinnas, Tartu mnt. 26
Kõntr. 304-54. Asut. 1910. a.
Äri awatud kella 9-5

Müük suurel ja väikesel arvul

demokraafilistest põhimõtetest, mis ainu-üksi jöbimad nende rahwuslitule wai-mule, ja et meie ufume ühtufiifi iiflitu wabadufe õnnistufeks. Meie oleme uh-fed sellele oma poliitilisele ufule, mida meie jagame teiste juurte rahwastega. Ent meie jaame täiesfi aru, et jee pa-neb meie peale ka raske wastufufe. Ajastu, milles meie elame, nõuab meilt kõigilt fõrgel määral fulgufe, fartufe ja meelefindlufe õillaid oma-dufi. Meie jöprus ei ole fihitufd ühegi teise riigi wastu. Ofsse wastufidi — meie mõlema maa walitufjed on juhi-fud fulifest joomist leida rahwuswaheli-ste fottufeppe taubu lahendufst neile poliitilistele probleemidele, mis äh-wardawad maailma rahu, ja neile ma-janduslitel rasfufile, mis piirawad ja fatistawad inimfonna heafolu. Meie walitufuste afffioon taotlef ühifst ees-märki — findlustada maailma rahwas-tele õnnelittu elu fõelise toostõõ faudu. Mina olen teile, härra prefident, wäga tänu-lit selle eest, et teie olete annud mulle wõimalufe toonitada neid jöprufidemeid, mis ühendawad Prant-fufumaad ja Suur-Britanniaf.“

Raadio

Pühapäewal, 24. juulil. 8.00 äratusmäng. Võimlemine. 8.20 agr. O. Ojaveer: Mul-jeid Soome põllumajandusest. 8.40 põllu-majanduslikud teated. 8.45 hommikukont-sert. 9.55 Tallinn ja Türi: Jumalateenistus piiskoplikust Toomkirikust. Piiskop dr. H. B. Rahamägi. 10.00 Tartu: Jumala-teenistus Maarja kirikust. Op. Kodres. 12.00 Vana röömus Inglist. 13.05 Rän-nud laia maailma. 13.30-14.00 lõuna-muusika. 18.55 teated ja reklaam. 19.00 väikesi ajaviitetalu. 19.40 K. Aben: Läti vabadussõja monumendid Riias. 20.00 vana tantsumuusika. 20.30 J. Tõnopa loeb E. Laidsaare spordinovelli kogust „Viimne ring“. 21.00 õige aeg. Teated. 21.05 aja-viitekontsert. Corso-trio. 22.10 tantsumuusika „Estonia“ suveaiast — J. Pori orkester. 22.55 õige aeg. Päevauudised ja sporditeated. Reportaaz Eesti-Soome ufumismaavõistluselt.

Wäljaandja Tallinna Majaanikifude Selts.
Wastufafar peafõimefaja A. Wiederfeldt

NÄDALA KROONIKA

KODU- JA WÄLISMAALT

Kodumaalt

Põhjamaade 5. haridusnädal

algas esmaspäewal kell 10 hommikul Wahi põllufõõfõoli ruumides. Awa-falitufel efines jönowõfuga haridus-miniftri afefaija minifster O. Raff. Ta rõhufas kultuuriliste jidemetef are-nemist Skandinaawia riitide ja Eesti wahel. Nädala jookful peefi rida refe-raate ja wõefi wastu faaluwa tähtsfu-jega refolufifõone.

Majandusminifster L. Sepp

wiibis nädala alul Riias, kus tal oli fõntreestefid läbirääkimisi Päti majan-duselu juhtidega, et lahendada mõnin-gaid küsimusi mõlema maa majandus-lite juhete lõplikust torraldamisest.

768 983 krooni eest wõitufid

paigutafi kolmapäewal fuuenda flafji loterii loofirafafasse. Jöojimine algab 2. augufstil. 6. flafjiloteriile järgneb tohe 7. flafjiloterii, misjugufed pilefid lastafse müügile jamufi juba 2. au-gufstil.

Haridusminiftriabi W. Päs

pühifjes 19. ftfp. oma 60-aasta jünni-päewa. Miniftriabile fefiti rida finte ja lätfati paljude poolst jüdamliffe õn-nefoome.

55 wäliseeflaffi jaabus

walitufufe fulul Brasiiliaf tagafi. Ro-dumaale jaabunufle mureffefafse fõö-fõõ- wõimalufi ja jöidufulud wõefafse aja-jookful palgast maha.

Äite täis põletades üle maa.

Nõmmel jüütas äite tahefordje puu-maja, mille ülemine torf põles maha.

Muftwees löi wälf-pofffõntõrisse ja riffus telefõni-fõmmutaafõri. Sule-ferad lendafid hoones ringi, ilma et olefid fefifanud juuremat fahju.

Narwat ja ümbrufõnda tabanud ränk äitefjõoog riffus Tallinn-Narwa telefõniliini ja jüütas Waiwaras hei-nafüüni, mis põles maani maha.

Peffferimaal põletas pikne reffe ja puistaf jauna.

Korteripakkumise kuulutused

on pandud wälja wastawaisse kastidesse. Harju ja Rüütli tän. nurgal, Viru ja Aia tän. nurgal (saun „Basseini“ juures) ja Nunne tänaval (aja-lehekioski juures).

Korteriotsimised

Üksik äriomanik wajak südalinna või läheduses 1-2 toa ja köögiga

korteriit

Teatada Vana Posti 3, ärisse.

Otsin kahe- või kolme-toalist köögiga

korteriit

üür kuni 50 krooni. Teat. slt. „101“ all.

Ametiskäija, üksik daam, raamatupidaja, soovib kohe või edaspidi 1-toalist köögiga

korteriit

südalinna lähedale. Teat. slt. „Nr. 99“

Üksik lapsega prota soovib väikest

korteriit

või mööblita tuba 1. linna-jaosse. Teat. slt. „100“

Väike perekond wajak väikest

korteriit

kas tuba pliidiga, või tuba ja köök, II või IV linna-jaaku. Teat. saata Toobiase 17-5 ehk slt. „Nr. 98“

Korteripakkumised

Kaare 6. Tuba ja köök, II kord. Elekter, wesi õues ja kloset kojas.

Katusepapi 34-6. Tuba waheseinaga, I kord. Elek-ter, wesi ja kloset kojas, üldwann, üür 17 krooni. Sealsamas töötõruum tiser-lerile ära anda.

Videviku 4-1. 2 tuba, köök ja esik, I kord. Elek-ter, wesi ja kloset kort., üldwann.

Alevi 7-2. 2 tuba, köök ja esik, I kord. Elekter, wesi ja kloset kort., üldwann, üür 35 kr. Lasteta perek.

Lembitu 29-2. 4 tuba, köök, esik ja teenijaf., II kord. Elekter, wesi ja kloset kort., wann kort., üür 80 kr. Näha 8-9 ja 9-10 õht.

Heeringa 12-6. Suurus 63 m². 3 tuba, köök ja esik, II kord. Elekter, wesi ja kloset kort. Remonteerit., päikesepoolne. Kindlapal-gal, waikele perekonnale.

Veereni 4-13. Üks tu-ba, I kord. Elekter, wesi ja kloset kojas.

Madara 15-3. Tuba ja köök, I kord. Elekter, wesi ja kloset kojas. Sealsamas poeruam ära anda.

Kõie 16-2. Tuba plii-diga, I kord. Elekter, wesi ja kloset kojas. Päikesep.

Lutri 12-10. 1 wahesei-naga tuba, II kord. Elekter, wesi ja kloset kojas.

Luise 4-1. 4 tuba, köök ja esik, I kord. Elekter, wesi ja kloset kort.

Lembitu 23-1. Tühi juukseärruum ära anda.

Nõmmel, Kivimäe jaama juures, Koidula 5-4. 4 tuba, köök ja esik, II kord. Elekter, wesi ja kloset kort., wann kort. Suur aed tarvi-tada, wabaneb kesk-au-gustis.

3 suwituskorteriit ära anda jõe ääres, Vääna jaama juures, E. Krimsi majas (sinnasõit 60 senti). Tea-teid saab Shnelli tiigi äärest, kiir-foto Ennula't.

Üksikud toad

Kaasani 15-a-8. Kaas-üüriliseks võib tulla tee-nistuses meesisk.

Pärja 7-2. Preesi t. sisse keerata. Ära anda suur, ilus, uuesti remont., päikesepaisteline erasissek. tuba uues majas, kõõgi tarvitam. Teat. saab Müüri-vahe 27-4. Näha 17-20.

Lennuki 50-6. Vähese mööbliga või ilma wäike tuba wälja üürida.

Viru 14-8. Möbl. tuba kohe ära anda kesklinnas. Telefon korteris.

Vaestepatuste 3-7. Kaasüüriliseks võib tulla

töökäija naister. vanema nais'erahva juure.

Saali 6-1. Korralik, töö-l-käija naister. saab wõodi-koha üksiku proua juure.

Koidu 89-7. Uues ma-jas tuba mööbl. ära anda soliidsele isikule, soovi-korral kõõgi tarvitamisega.

Narva m. 58-11. Möbl. tuba naisterahvale ühes te-lef. tarvitam. ära anda.

Roosi 2-16. Meeste-rahvas võib kaasüüriliseks tulla kahe wanainimese juure.

Kreutzwaldi 20-10. 2 suurt päikesepoolset möbl. tuba (saal ja magamistuba) ühes või lahus ära anda intell. härrale.

Villardi 5-7. taga hoo-vimajas. Kaasüüriliseks võib tulla kindlas ametis isik vanema naisterahva juure. Tulla peale kl. 2 p.

Kesk-Kompassi 1-5. Suur, walge, kahe aknaga mööblita tuba ära anda.

Karu 7-3. Kindlas tee-nistuses prl. või proua võib saada pool tuba. Rää-kida igap. kl. 7-9 õht.

Lai 11-5-b. Puhas, päi-kesep. tuba mööbliga ära anda päewaseks wastufõ-tuks või intell. isikule ela-miseks. 26 krooni.

Gilde 17-7. Väike möbl. tuba ära anda kindl. tee-nist. isikule.

Jakobi 27-9. Erasissek. tuba ära anda korral. 1-2 isikule. Näha p. lõunat.

Erne 9-12. Kaasüüri-liseks võib tulla kaks kindl. teenist. meesterahvast. Nä-ha peale kl. 6 õht.

K. Jakobson

Tsementteoste tööstus.

Tallinn, Roopa 23, telefon 454-37 (end J. Horm'i ruum). Kodune aadr.: Nõm-me, Lootuse puistee 65. Telef. 520-16.

Tsementtorud, kaevurõngad mitmesuguses suuruses, põl-lutorud, õneskivid, tse-ment-telliskivid, aiapostid, lillewaasid, katusekivid, tse-ment-põrandaparkett mit-mesuguses suuruses ja pal-judes värvides. Tehakse ka asbestkivi-puumassist põ-randaid.

Kuulutage „Pealinna Teatajas“

Tallinna Majaomanikkude Pank O/P

Harju t. 45 (Vabadusväljaku nurgal)

Välisraha, seifid

laenud, hoisummad

Linnamaksude ja tulumaksu vastuvõtmine

Ühistegelik
kindlustusselts

EEKS-MAJA

Tule-, elu- ja teised kindlustused

Vabadusväljak 10

Telef. 478-08

Majaomanikud!

Õitse lõit tarvisminewad ehitus- ja remontmaterjalid
D-ü. „Uus Maja“st, Estonia pst. 25

Iga ostuga D-ü. „Uus Maja“st toote kogu enesele, muudate jõudsamaks olukorra teile tarvisminewate ehitus- ja remontmaterjalide turul

Värvid, värnits, lakid

Tapeedid

Seinapapir, pintsliid
ning igasug. maal-
ritarbed ostate sood-
samalt



Reko

Om. Kallas Tallinn, Veneturg, 3. Tel. 314-77
Omnibuse jaama juures

Majaomanikud!

Andke pühk mevedu
F=ma „Sanitase“

kätte, meie poolt tasuta kasutamiseks, kaanega tsink-plekk
pühkmenõu. Kuu tasu 1.50 s. alates. Tellimistega palume
pöörata igal äripäeval kl. 9-3. PÄRNU MNT. 6-35.
(Urila majas) Telefon 449-17



Parimad kiiresti kuivavad
Põranda lakkvärvid „Garanti“
Emalvärvid, piirituslakid,
poliituurid
Saada värvi- ja majandus-
kauplustes
D-ü „RUBOL“ Tallinn, Narva 12
Tel. 314-79

Soovitan äsja kohale
jõudnud moodsaid

tapeete

Suur valik. Odavad hinnad
Richard Veiss,
Tartu mnt. 53
Telefon 313-68



„EHITUS-
KOOOPERATIIV“

Juhatus ja
peakontor

Lai 46. Tel. 474-33

Majade ehitus

Sise- ja välisremondid ning ümberehitused.
Maalri-, pottsepa- ja teised ehituste juures ette-
tulevad üksik- ja artellitööd.

Plekitööstus I. HAITOV

Tallinn, S. Pääsukese 3 Tel. 305-39

Katuste katmine
ja parandus.

Soodsad maksutingimused

Vihmaveeto-
rud, rennid,
korstnakaped
plekkajudeid,
igasugused
pleki- ja vase-
tööd.

Tähelepanu!

Artell võtab enda peale töid. Sillutus-,
makadamtee-, kõnnitee- ja mullaplaneeri-
mistööd. Võib teha oma materjaliga
Telef. 410-35 ja 461-02

Kuulutage

„Pealinna
Teatajas“

Rohu-, värvi- ja ta-
peedikauplus

J. Pert

Tallinn, Paldiski m. 9.
Tel. 429-85.

TAPEETE,

uudismustreid suures
valikus.

Häid maalrivärve

ja rootsi tõrva soovitab
möödukate hindadega



Arstid

Hambaarst

Marta Poljak

Hamba- ja suuhaigused,
kunsthambad.
Uus t. 20, telef. 441-73.
Vastuvõtmine kella 10-1 ja
1/2-7.

Majaomanikkude Seltsi liik-
mete vastuvõtmine alanda-
tud tariifiga.

Hambaarst

Sergei Resanski

Pikk t. 47 k. 5. Tel. 412-34

võtab hambahaiged vastu
kl. 9-12 ja 2-7

Pühap. 10-1

Kunsthamaste
laboratoorium

J. Vanaveski

tsementtoodete tööstus

Asut. 1911. a.

Tallinn, Oskari 11. Telef. 435-54

Tsementtorud, kaevurõngad, põllutorud, veekindlad vee-
mõõtjate kaevud, ehitusplokid — soovikorral värvilised,
plangu- ja värvate postid igas suuruses, hauakastid —
tsemendist ja marmorist

Soodsad hinnad!

Katusetõrva ja pappi,

ainult kvaliteetkaupa,
katuse punast
müüb vabriku laost

A. Tahv, Ülasel 13,
tel. 464-10

A. Tahv'i tehased

Šamott-(tulekindel),
diatomiit-(isolatsioon),
ahjukive, telliskive,
savi ja kõiki pottsepatarbeid

soodsate hindadega ostate vabriku laost
Ülasel 13. Mulla 8. Tel. 464-10, 450-07

LAUDU

soovitab

Karl Simon'i Kopli 9,
saeveski ja ehitusmaterjalide ladu

hüüvaldatud ja hüüvel-
damata, prusse, seina-
palke, liiste, mitme-
suguseid latte, trepi-
käsiuid ja muud.

tel. 441-53.